

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Høring - Utkast til forskrift om bruk av vannscooter. Fylkesmannens høringsuttalelse.

Vi viser til Departementets høringsbrev av 02.03.11.

Bakgrunn

Gjeldende regelverk etter i *Småbåtlovens* § 40 innebærer i dag et generelt forbud mot bruk av vannscooter i Norge. Dagens ordning gir imidlertid kommunene anledning til å dispensere fra forbudet ved forskrift, såfremt ikke hensynet til miljø eller sikkerhet tilsier noe annet.

I tillegg til småbåtloven skal *Naturmangfoldlovens* §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Siden bruk av vannscooter lett kan komme i konflikt med miljø og sikkerhetshensyn, ønsker Miljøverndepartementet et bedre system for utvelgelse av områder til bruk av vannscooter. Departementet har på denne bakgrunn utarbeidet utkast til forskrift om bruk av vannscooter. I forslaget gis utfyllende bestemmelser om kommunens hjemmel etter småbåtloven om å gi unntak fra forbudet mot bruk av vannscootere o.l. Departementet ønsker å sikre at bruk av vannscooter ikke medfører fare for ferdsel eller ulemper i form av støy eller forstyrrelser, og heller ikke fare for nevneverdig skade på dyre- og/eller plantelivet, jf. småbåtloven § 40.

Fordi store områder langs kysten har betydelige naturverdier og høyt konfliktpotensial både i forhold til miljø og sikkerhetshensyn, inneholder forskriften et kart som angir områder hvor det ikke er tillatt å kjøre vannscooter. Disse områdene utgjør et *kystnært belte*. I det *kystnære beltet* har ikke kommunen hjemmel til å åpne områder for bruk av vannscooter.

Vannscooterforskriften forenkler således dagens system ved innføring av kystnær belte ved at det blir færre områder for kommunen å vurdere til bruk av vannscooter. Samtidig klargjør dette for brukerne hvor det vil være aktuelt å søke om områder til bruk for vannscootere.

Det påpekes i høringsbrevet at dersom det søkes om å kjøre vannscooter, plikter kommunen å åpne for slik bruk der hvor det ikke er konflikt med hensynet til miljø- eller sikkerhet.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen stiller seg positiv til at det utarbeides egen forskrift for bruk av vannscooter. Fylkesmannen konstaterer at framlagte forslag innebærer at adgangen til å åpne områder for bruk av vannscooter vil være begrenset.

Fylkesmannen vil i saken peke på at omfattende erfaring fra nesten all motorisert ferdsel i naturen tilsier at bruk av vannscooter ut fra støy og forstyrrelser, vil kunne føre til betydelige konflikter med miljøinteresser og andre brukerinteresser, herunder friluftsfritidsinteresser og hytteinteresser mm. langs sjø og vassdrag.

Fylkesmannen vil videre peke på at vannscooter primært må anses å være et forlystelsesfartøy og ha liten nytteverdi, samtidig som bruk av vannscooter medfører en særegen form for støy som kan virke svært forstyrrende. Også ut fra disse forhold bør terskelen for å opprette områder for bruk av vannscooter ligge høyt.

Etter en samla vurdering av disse problemstillingene mener Fylkesmannen at det vil være naturlig at adgangen til å åpne områder for bruk av vannscooter er begrenset slik foreslåtte forskrift legger opp til.

Nedenfor har vi kommentert enkelte av hovedpunktene i høringsutkastet. Avslutningsvis i uttalelsen har vi merknader til noen av paragrafene i selve forskriften.

Kommunenenes adgang til å åpne områder for bruk av vannscooter

Det påpekes i høringsbrevet at dersom det søkes om å kjøre vannscooter, plikter kommunen å åpne for slik bruk der hvor det ikke er konflikt med hensynet til miljø- eller sikkerhet. Videre vises det til at dersom kommunen kommer til at den ikke kan åpne for bruk av vannscooter i det omsøkte området eller i deler av området, må kommunen avslå søknaden for hele/deler av området. Eventuelle deler av det omsøkte området der det ikke er relevante miljø- eller sikkerhetshensyn skal åpnes for bruk av vannscooter.

Fylkesmannen mener at ovenstående ut fra brukerinteresser må anses som rimelig og har ingen vesentlige merknader.

Kriterier for angivelse av område til bruk av vannscooter

Kystnært belte

I høringsbrevet vises det til at vannscooterforskriften vil forenkle dagens system ved innføring av *det kystnære beltet* (vedlagt kart). I høringsbrevet uttales at ... ” *I det kystnære beltet kan det ikke åpnes for bruk av vannscooter. Dette området er allerede vurdert til å ha så store verdier eller utgjøre en slik risiko for miljø eller sikkerhet at det ikke er aktuelt å tillate bruk av vannscooter der i det hele tatt* ” ...

Det pekes på at ut fra dette vil det bli færre områder for kommunen å vurdere for bruk av vannscooter og at dette vil forenkle arbeidet for kommunene, samtidig som det klargjør for brukerne hvor det vil være aktuelt å søke om områder for vannscootere

I høringsbrevet gis det videre klart uttrykk for bl.a: ... ”Det er bare adgang til å åpne et område for bruk av vannscootere dersom dette ikke medfører:

- fare for ferdsele
- fare for allmennheten,
- ulempe i form av støy eller andre forstyrrelser
- fare for nevneverdig skade på dyre- og/eller plantelivet ...”.

Fylkesmannen konstaterer ut fra ovenstående og gitte begrensinger for “*Sårbare kystområder i Norge*”, at adgangen til å åpne områder for bruk av vannscooter vil være svært begrenset.

Miljø

Det vises her til småbåtlovens § 40 om det foreligger fare eller risiko for *nevneverdig* skade for de miljøhensyn småbåtloven § 40 bygger på.

Fylkesmannen har ingen vesentlige merknader.

Støy og andre forstyrrelser

I tillegg til at det ikke kan åpnes for vannscooter i det kartlagte *kystnære beltet*, innebærer høringsforslaget at det ikke kan åpnes for bruk av vannscooter i områder hvor dette medfører fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø, *herunder støy* (fm's utheving).

Departementet uttaler imidlertid at hensynet om å hindre støy og andre forstyrrelser må forstås i lys av annen etablert og akseptert støy, f.eks. fra båter eller støyende industriområde, som f.eks. skipsverft, og at slik allerede eksisterende støy som kan åpne for at likevel "... *må være anledning til å tillate bruk av vannscootere selv om det fra boligområder, rekreasjonsområder m.m. er mulig å høre vannscooterne, forutsatt at lyden er begrenset og forutsatt at det også høres annen støy, slik at vannscooterstøyen langt på vei drukner i den eksisterende støyen. For at støyen fra en vannscooter ikke skal oppleves som verre enn eksisterende støy fra eksempelvis båter eller skipsverft, må vannscooteren være på større avstand*"

Fylkesmannen slutter seg til departementets vurdering.

Natur

Det kan ikke åpnes for bruk av vannscooter i eller direkte i nærheten av verneområder eller sikrede friluftsområder mm. Det kan heller ikke åpnes for bruk av vannscooter i områder hvor slik bruk utgjør en fare for *nevneverdig* skade eller ulempe for miljø.

På den annen side åpner forslaget for bruk av vannscootere dersom det ikke foreligger slik fare for nevneverdig skade eller ulempe. Hva som utgjør en nevneverdig skade, må vurderes av kommunen i hvert enkelt tilfelle. Kommunens vurderinger skal baseres på generelle prinsipper for miljø- og arealforvaltning, herunder prinsippene i *naturmangfoldloven*.

Fylkesmannen er enig i at det kan åpnes for vannscooter dersom kommunen kommer fram til et slikt syn etter en vurdering som anført ovenfor.

Naturmangfoldloven og dens prinsipper

Forslaget forutsetter at prinsippene i *naturmangfoldlovens* §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder fastsettelse av forskrift om angivelse av områder for bruk av vannscooter.

Fylkesmannen har ingen vesentlige merknader.

Sikkerhet

Ingen merknader.

Føre var-prinsippet

Forslaget innebærer at et omsøkt område for bruk av vannscooter, kan avslås med grunnlag i *naturmangfoldloven*, selv om det p.t. ikke kan påvises konkrete miljøkonsekvenser.

Fylkesmannen har ingen vesentlige merknader.

Forenklingsprinsippet

Ingen merknader.

Tilsyn og håndheving

Det bør klargjøres nærmere hvilket omfang Fylkesmannens tilsynsoppgaver eventuelt skal ha.

Dersom det er departementets syn at alle områder hvor det åpnes for vannscooterkjøring skal kontrolleres hvert år, kan dette bli en betydelig og ressurskrevende oppgave i en allerede krevende personalsituasjon.

Fra vår side er det i denne sammenheng ønskelig at departementet klargjør om Fylkesmannen for eksempel kan benytte seg av Statens Naturoppsyn til å føre slikt tilsyn for seg.

Fylkesmannens merknader til de enkelte bestemmelser

Til § 5: I forskriften åpnes det for at kommunen i sin forskrift kan åpne for å stille etterfølgende vilkår, uten å bruke forskrifts form. Det er uklart for Fylkesmannen hva slags status en slik etterfølgende vilkårsstilling får. Det bes om at departementet klargjør dette.

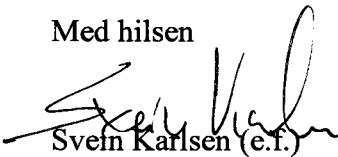
Til § 6: I departementets merknader til de enkelte bestemmelsene, synes det å være lagt opp til en lovlighetskontroll som Fylkesmannen rutinemessig skal gjennomføre av eget tiltak. Vi vil her vise til at Fylkesmannen etter kommuneloven § 59 skal være tilbakeholden med lovlighetskontroll av eget tiltak. Etter vårt syn vil en rutinemessig lovlighetskontroll av en bestemt sakstype være i strid med forutsetningene for kommuneloven § 59.

Dersom departementet mener fylkesmannen skal kontrollere alle forskriftene, bør det f.eks legges opp til en godkjenningsordning.

Andre merknader

Det fremgår av høringsdokumentene at forskriften også skal gjelde innsjøer og vassdrag. Fylkesmannen registrerer imidlertid at det i vedlagte kart ikke er lagt inn miljødata for slike innsjøer og vassdrag. Vi ber om Departementets syn på hvordan dette skal forstås.

Med hilsen

Svein Karlsen (e.f.)
Miljøverndirektør

Øystein Lorentsen

Saksbehandler miljøvernabdelingen: Øystein Lorentsen

Saksbehandler kommunalavdelingen: Ragnhild Torsdatter Grønvold